

Onderwerp	: Projectplan Waterwet voor herstel en ontwikkeling natte natuur de Wildenborch
Status	: Ontwerpbesluit
Datum vastgesteld door het college van dijkgraaf en heemraden	: 16-7-2019
Bijlage 1	: Inrichtingsplan watergangen de Wildenborch
Bijlage 2	: Memo oppervlaktewater modellering
Bijlage 3	: Memo grondwaterduurlijnen Wildenborch
Bijlage 4	: Memo ecologie de Wildenborch
Bijlage 5	: Memo monitoring peilbuizen de Wildenborch

Ontwerp projectplan Waterwet

Het college van dijkgraaf en heemraden van het waterschap Rijn en IJssel heeft het voornemen, gelet op artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet, het onderhavig ontwerp projectplan Waterwet voor herstel en ontwikkeling natte natuur de Wildenborch tot wijziging van waterstaatswerk vast te stellen en uit te voeren in overeenstemming met het bepaalde in dit plan.

Op grond van artikel 5.4 lid, tweede lid, van de Waterwet bevat een projectplan Waterwet een beschrijving van het betrokken werk, de wijze waarop het werk wordt uitgevoerd alsmede een beschrijving van de te treffen voorzieningen gericht op het ongedaan maken of beperken van de nadelige gevolgen van de uitvoering van het werk.

1 Projectbeschrijving

De Wildenborch is een historische buitenplaats met een tuin, (park-)bos, en landbouwgrond en ligt nabij Vorden in de Achterhoek. Het waterschap Rijn en IJssel wenst de hydrologische omstandigheden rondom landgoed de Wildenborch te verbeteren. De opgave betreft het herstel en de ontwikkeling van natte natuur bij het landgoed. De Wildenborch is onderdeel van het Gelders Natuurnetwerk.

Het doel van onderhavig ontwerp projectplan Waterwet is om een beschrijving te geven van de volgende aspecten:

- De maatregelen die in het watersysteem worden genomen;
- De wijze waarop deze maatregelen worden uitgevoerd;
- De voorzieningen die worden getroffen om de nadelige gevolgen van de uitvoering van de maatregelen zoveel mogelijk te voorkomen of beperken;
- De uitvoerbaarheid van het plan. Dit wordt gedaan door de planologische inpassing, vergoedbaarheid en planning te beschrijven.

Bovenstaande aspecten worden achtereenvolgend in het ontwerp projectplan Waterwet behandeld. Hoofdstuk 5 beschrijft de procedure van het ontwerp projectplan. Tot slot kunt u in hoofdstuk 6 een contactpersoon vinden, met wie u contact kan opnemen als u meer informatie over het projectplan Waterwet wenst te krijgen.

2 Beschrijving en effecten van de te nemen maatregelen

2.1 Wat wordt aangelegd of gewijzigd?

De opgave voor landgoed de Wildenborch betreft het herstel en de ontwikkeling van natte natuur bij het landgoed. Om dit te bereiken worden de volgende maatregelen genomen, zie ook het inrichtingsplan in bijlage 1 - Inrichtingsplan watergangen de Wildenborch:

- Het aanleggen van een watergang aan de zuid-oostzijde van het landgoed inclusief twee duikers;
- Het dempen van een traject van de huidige watergang Groenouwe (BER36.070);

Een traject van de bestaande watergang Groenouwe wordt gedempt over ca. 700m. Met het dempen van deze watergang worden ook overtollig geworden kunstwerken, zoals kavelstootduikers, verwijderd. De twee stuwen (ST80730045; ST80730052) ten noorden van het landgoed blijven liggen om de waterveiligheid te waarborgen.

Aanleg watergang ten zuid-oosten van landgoed

Ten behoeve van de afwatering van het landbouwgebied ten zuid-oosten van het landgoed, wordt een bestaande watergang in het bos opnieuw gedimensioneerd om te voldoen aan de afwateringseisen. Vervolgens wordt de bovenloop van de Afwatering van de Groenouwe aangesloten op deze watergang en watert dan af op de Afwatering van de Kranengoor.

2.2 Effecten

In het kader van de uit te voeren werkzaamheden zijn diverse onderzoeken uitgevoerd. Hieronder is per onderzoek de conclusie opgenomen. De onderzoeken zijn separaat aan de bijlagen toegevoegd.

2.2.1 Hydrologie

Oppervlaktewater:

Voor geschiktheid voor landbouwkundig gebruik wordt een drooglegging tussen 0,6 en 1,2 m-mv gehanteerd. Het watersysteem is doorgerekend op basis van maatgevende afvoer (T=1) en T=10. Uit deze berekeningen blijkt dat er geen verslechtering optreedt ten opzichte van de huidige situatie (zie bijlage 2 - Memo oppervlaktewater modellering)

Grondwater:

Om inzicht te krijgen in het grondwatersysteem en de effecten van de maatregelen van dit plan zijn hydrologische berekeningen uitgevoerd en gepresenteerd door middel van grondwaterduurlijnen. Hieruit kan geconcludeerd worden dat de maatregelen geen nadelige effecten hebben op belendende landbouwpercelen en bebouwing (zie bijlage 3 - Memo grondwaterduurlijnen Wildenborch).

2.2.2 Natuurwetgeving

Het landgoed Wildenborch is geen Natura 2000-gebied en nabij liggen tevens geen andere Natura 2000-gebieden. Het landgoed bestaat voornamelijk uit natuurpercelen die onderdeel uitmaken van het Gelders Natuur Netwerk (GNN).

Op 1 februari 2019 is de Vernieuwde gedragscode Wet natuurbescherming in werking getreden. Deze is vastgesteld door de Unie van Waterschappen en deel 1 is goedgekeurd door de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.

Met het goedkeuringsbesluit van de Minister vervalt de gedragscode voor waterschappen die is goedgekeurd onder de Flora- en Faunawet voor wat betreft het onderdeel 'bestendig beheer en onderhoud'. Het onderdeel 'ruimtelijke ingrepen' van de oude gedragscode die is verleend onder de

Flora- en Faunawet blijft van kracht tot er een besluit is genomen over de nog op te stellen gedragscode ruimtelijke ingrepen voor waterschappen onder de Wet Natuurbescherming. De maatregelen die op basis van dit projectbesluit worden genomen betreffen 'ruimtelijke ingrepen'. Hierdoor blijft de oude gedragscode nog van kracht en wordt er gewerkt volgens de gedragscode Flora- en Faunawet, die door de Unie van Waterschappen is vastgesteld. Middels deze gedragscode wordt zorgvuldig omgegaan met (beschermde) planten- en diersoorten, wordt het tijdstip van uitvoering hierop aangepast en/of worden mitigerende maatregelen genomen (zie bijlage 4 – Memo ecologie de Wildenborch)

Doordat beschermde soorten (m.u.v. vogels) niet voorkomen in het projectgebied en er gewerkt wordt buiten de kwetsbare periode is een ontheffing voor de Wet natuurbescherming niet nodig. Wel is de zorgplicht van toepassing.

2.2.3 (Water)bodem

Uit het uitgevoerde verkennend waterbodemonderzoek kan het volgende worden geconcludeerd:

- Uit het vooronderzoek landbodem voor de aan te leggen natuurlijke laagte, blijkt dat milieuhygiënisch onderzoek conform NEN 5740 niet noodzakelijk is voor de geplande graafwerkzaamheden. Alle grond zal toegepast worden bij het dempen van de aanwezige sloten en de Groenouwe. Dit kan uitgevoerd worden op basis van de Bodemkwaliteitskaart.
- Voor de watergangen Groenouwe en Kranengoor, inclusief de oevers, is verkennend waterbodemonderzoek uitgevoerd.
- De Groenouwe is opgesplitst in twee separate vakken. De waterbodemkwaliteit is per vak vastgesteld.
- Er is geen slib aangetroffen in beide watergangen.
- De kwaliteit van de vaste waterbodem voldoet bij het grootste deel van de locaties aan de (water)bodemkwaliteitsklasse 'Achtergrondwaarde'. Alleen op de zuidelijke helft van de westelijke oever van de Groenouwe is er sprake van een bodemkwaliteitsklasse 'Industrie', maar dit wordt veroorzaakt door een verhoogd arseengehalte welke van nature aanwezig is in oerbanken.
- Op geen van de locaties geven de onderzoeksresultaten aanleiding tot nader (water)bodemonderzoek.

De gevonden gehalten in de bodem vormen geen belemmeringen voor het huidige en toekomstige gebruik van het terrein

2.2.4 Conventionele explosieven

Een klein gedeelte van het onderzoeksgebied aan de zuidkant is verdacht op conventionele explosieven, specifiek op afwerpmunitie (vliegtuigbommen). Hiervan worden er één tot enkele verwacht binnen het verdachte gebied. Binnen het verdachte gebied voor NGE kunnen geen grondroerende werkzaamheden plaatsvinden zonder het uitvoeren van een vervolgonderzoek. Voor het project wordt aanvullend een onderzoek uitgevoerd of de geplande maatregelen buiten de verdachte gebieden liggen. Buiten de verdachte NGE gebieden kunnen grondroerende activiteiten zonder beperkingen en op reguliere wijze worden uitgevoerd

2.3 Hoe wordt het project uitgevoerd?

De grondwerkzaamheden (ontgraven, dempen en verruimen van watergangen) rondom het terrein worden uitgevoerd door de inzet van een aantal hydraulische graafmachines, trekkers met dumpers, voorladers (shovels) etc. Voor de aan- en afvoer van grond zijn ook transportroutes nodig. Deze tijdelijk transportroutes worden aangesloten op de dichtstbijzijnde wegen in het gebied, transport over het landgoed wordt zoveel mogelijk vermeden.

2.4 Welke voorzieningen worden getroffen om nadelige gevolgen ongedaan te maken of te beperken?

2.4.1 Monitoring

Om de hydrologische effecten te kunnen volgen worden oppervlakte- en grondwater gemeten. Voor het oppervlaktewater is het van belang dat de stuwstanden en waterpeilen gemeten worden. Om de grondwaterpeilen in en om De Wildenborch te meten, is het bestaande netwerk van peilbuizen uitgebreid (zie bijlage 5 – Memo monitoring peilbuizen de Wildenborch). Het grondwaterpeil wordt één keer per dag gemeten in een periode van 3 jaar, met mogelijk een verlenging van telkens 1 jaar, zodat met name de verandering in het voorjaar nauwgezet gevolgd kan worden. Deze meetdata van de grondwaterstanden zijn openbaar beschikbaar via <https://waterdata.wrij.nl/grafiek-kiwis-multi.php?graphid=344773>.

2.4.2 Beheer en onderhoud

De aan te leggen watergang komt in beheer en onderhoud van het Waterschap Rijn en IJssel. Deze watergang krijgt hetzelfde onderhoudspakket als beneden- en bovenstroomse watergang, namelijk pakket 3A. Informatie over onderhoudspakketten zijn openbaar beschikbaar via <https://www.wrij.nl/thema/actueel/maaikalender/>

2.4.3 Financiële schade

Als gevolg van dit projectplan is geen financiële schade voorzien die de uitvoering van het project in de weg staat. Voor eventueel financieel nadeel, dat onverhoopt ontstaat als gevolg van de uitvoering van het projectplan, kan een benadeelde een beroep doen op artikel 7.14 van de Waterwet. Dit artikel bepaalt dat aan degene die als gevolg van de rechtmatige uitoefening van een taak of bevoegdheid in het kader van het waterbeheer schade lijdt of zal lijden, op zijn verzoek door het betrokken bestuursorgaan een vergoeding wordt toegekend, voor zover de schade redelijkerwijze niet of niet geheel te zijnen laste behoort te blijven en voor zover de vergoeding niet of niet voldoende op andere wijze is verzekerd. Het verzoek tot vergoeding van de schade bevat een motivering en een onderbouwing van de hoogte van de gevraagde schadevergoeding.

3 Toetsing Waterwet

De toepassing van de Waterwet is op grond van artikel 2.1 van de Waterwet gericht op:

- a. Voorkomen en waar nodig beperken van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste, in samenhang met
- b. Bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen en
- c. Vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Ad a:

Dit project draagt bij aan het voorkomen van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste. De maatregelen dragen bij aan het langer vasthouden van het grondwater ten behoeve van de natuurdoelen, door herinrichting van het oppervlaktewatersysteem. Het project sluit tevens aan op de ontwikkelvisie van Landgoederenzone Baakse Beek – Bronckhorst van het Waterschap Rijn en IJssel.

Ad b:

Waterschap Rijn en IJssel verwacht geen verslechtering van de chemische kwaliteit van het water van het landgoed De Wildenborch in de nieuwe situatie. Het afwateringsgebied blijft gelijk aan de huidige situatie.

Ad c:

Het projectplan speelt in op de vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen. Eén van de doelen is namelijk de cultuurhistorische en recreatieve waarden van het landgoed en omliggende gronden te vergroten door het versterken van de ecologie en landschappelijke inrichting.

Zodoende dragen de voorgenomen werkzaamheden en beoogde doelstellingen bij aan de opgaven aangaande klimaatadaptatie, kwaliteit van watersystemen en maatschappelijke functies van watersystemen.

4 Wijze van uitvoering

4.1 Planologische inpassing

Op grond van de Wet ruimtelijke ordening (Wro) is voor het gebied waar het project wordt uitgevoerd het bestemmingsplan Landelijk gebied Bronckhorst met kenmerk NL.IMRO.1876.BP01048-VG02, vastgesteld op 17-05-2017, van de gemeente Bronckhorst vastgesteld. De voorgenomen activiteiten passen binnen het geldende bestemmingsplan.

4.2 Andere noodzakelijke vergunningen en relevante besluiten

Naar aanleiding van dit projectplan moeten de wijzigingen in het waterstaatswerk worden meegenomen in een wijziging van de legger. De legger bestaat uit kaarten en teksten. In de legger vindt de juridische vastlegging plaats van zaken als de ligging, vorm, afmeting en constructie van wateren of waterkeringen. Ook worden daarin de zogeheten kunstwerken vermeld zoals bruggen, stuwen en duikers. De legger is bepalend voor de verplichtingen over en weer tussen het waterschap en burgers op het gebied van de instandhouding van de waterstaatswerken. Zo blijkt bijvoorbeeld uit de legger waar de diverse keurzones geografisch gelegen zijn. In deze keurzones gelden er regels voor diverse activiteiten. Deze regels zijn vastgelegd in de Keur Waterschap Rijn en IJssel 2009 en houden bijvoorbeeld in dat er niet gegraven mag worden zonder vergunning van het waterschap (watervergunning). Ook kunnen in de legger onderhoudsverplichtingen worden geregeld.

Voor het vaststellen van de legger wordt een apart besluit genomen.

4.2.1 Overige Vergunningen en besluiten

Verder zijn de volgende overige vergunningen en besluiten van belang:

Vergunningen/Besluiten

Ontgrondingenmelding

Omgevingsvergunning (onderdeel werk- of werkzaamheden uitvoeren)

Bevoegd gezag

Gedeputeerde Staten

Gemeente Bronckhorst

4.2.2 Ontwikkelvisie Landgoederenzone Baakse Beek Bronckhorst – april 2019

De Landgoederenzone in Bronckhorst is een van de deelgebieden uit het Ontwikkelperspectief Baakse Beek – Veengoot uit 2014. Begin 2018 is het waterschap Rijn en IJssel het gebiedsproces hier gestart. In het gebiedsproces is samen gewerkt met gebiedspartners aan een ontwikkelvisie op een toekomstbestendig gebied en de rol daarin van een klimaatrobust watersysteem.

In deze ontwikkelvisie zijn de volgende gebiedsopgaven gedefinieerd:

1. Ontwikkelen en beheren van een klimaatbestendig watersysteem dat de extremen van zowel droge zomers als natte winters kan opvangen.
2. Verbeteren van de kwaliteit en omvang van natte landnatuurwaarden conform de provinciale natuuropgave.
3. Verbeteren van de ecologische waterkwaliteit, conform het streefbeeld 'moeraslandbeek' van de Kaderrichtlijn Water.

4.3 Planning

De inrichtingsmaatregelen vinden plaats in de periode december 2019 tot 1 oktober 2020.

4.4 Overige uitvoeringsaspecten

In het plangebied liggen geen grote transportleidingen van gas, water, elektra of data. De aannemer dient voor de uitvoering een graafmelding en peilwerkzaamheden uit te voeren voor zijn graafwerkzaamheden.

In de uitvoering dient de aannemer voorzorgsmaatregelen te nemen, zodat de water afvoer gegarandeerd blijft en er geen schade ontstaat aan de ondergrond.

5 Procedure

Bij de totstandkoming van het projectplan wordt gebruik gemaakt van afdeling 3.4 van de Algemene wet bestuursrecht: de uniforme openbare voorbereidingsprocedure.

Dit betekent dat het ontwerp projectplan Waterwet digitaal wordt bekendgemaakt en gedurende zes weken met de bijbehorende stukken kan worden geraadpleegd op de website:

<https://zoek.officielebekendmakingen.nl/zoeken/waterschapsblad>.

Een ieder heeft de mogelijkheid om haar of zijn zienswijze ten aanzien van het ontwerp projectplan Waterwet kenbaar te maken. Na de definitieve besluitvorming is beroep bij de rechtbank in beginsel alleen mogelijk voor degenen die in de ontwerpfase een zienswijze hebben ingediend.

Zienswijzen op dit ontwerpbesluit kunnen schriftelijk of mondeling naar voren worden gebracht. Schriftelijke zienswijzen kunnen worden gericht aan het college van dijkgraaf en heemraden van het Waterschap Rijn en IJssel, Postbus 148 (7000 AC) Doetinchem. Mondelinge zienswijzen kunnen kenbaar worden gemaakt via telefoonnummer 0314-369369.

Het projectplan ingevolge artikel 5.4, eerste lid, van de Waterwet staat in de bijlage bij artikel 1.1 van de Crisis- en Herstelwet genoemd. Hierdoor zijn de bepalingen in hoofdstuk 1, afdeling 2 van de Crisis- en Herstelwet van toepassing.

6 Contactpersoon uitvoering werken

Voor meer informatie over het ontwerp projectplan Waterwet kunt u terecht bij Jaco van Langen, j.vanlangen@wrij.nl. De contactpersoon kan uw vragen beantwoorden en het plan met u doornemen.